

Inleiding

Een dierbare herinnering heb ik aan Piet Mooy. Met hem en Henk Jellema maakten wij het boekje 'Oude ansichten van Bergen', wat de start werd van een jaren lange intensieve samenwerking. Aan Piet heb ik een groot deel van mijn ansichtenverzameling te danken. Samen bezochten wij de ruilbeursen en mocht ik zijn ruilmateriaal gebruiken.

Centrum Schoorl, één van mijn eerste Ansichtkaarten.

Schoorl. Dorpstraat.

AFJL

'Ik wil mijn verhalen kwijt'

Alphons Leijsen bouwt aan website Oud Schoorl

'Al vanaf mijn vroege jeugd...' Het zijn de eerste woorden op de website oudschoorl.nl, het initiatief van Alphons Leijsen. Hij vertelt in die eerste zinnen over zijn fascinatie voor het verleden van Schoorl. Een fascinatie die begon bij de oude ansichten die hij als jonge knul in handen kreeg. Hij werd een verwoed verzamelaar, maakte van zijn hobby - deels - zijn beroep. En nu zijn leeftijd inmiddels met een 8 begint, werkt hij verwoed aan het vastleggen van zijn kennis én die van anderen over Schoorl. Want hij gruwt bij de gedachte dat al die verhalen over de mensen en de huizen die samen het lint van dorpen vormen, verloren kunnen gaan.

Alphons Leijsen was vroeger niet Avies van een beetje aandacht. Deze kleinzoon van Belgische vluchtelingen, die in de Eerste Wereldoorlog in Groet belandden, was ooit het jongste gemeenteraadslid van het land, hij werd ook de jongste wethouder. Nu blijft hij liever op de achtergrond. Maar vooruit, voor zijn website oudschoorl.nl stapt hij nog een keer naar voren. In de hoop dat veel dorpsgenoten met hun verhalen en beelden gaan meebouwen aan de historische site én ervan gaan genieten.

Die vroegste jeugd, Alphons weet niet waar die fascinatie voor oud Schoorl vandaan kwam. 'Als tiener was ik al weg van ansichten', vertelt hij in de woonkamer van het huis aan de Oude Heereweg. 'Ik zag ze bijvoorbeeld bij de gepensioneerde boer Kramer, die ze opborg in oude behangboeken. Misschien is het een romantisch gevoel, als ik zo'n oud plaatje zie, krijg ik meteen de fantasie erbij, over de mensen, over het leven op die plek.' Bovendien zat het verzamelen hem in de genen. 'Ook suikerzakjes, lucifermerken, bierviltjes... Waren we op bezoek bij een oom in Brussel, ging ik alle terrassen langs voor bierviltjes. Ik heb ze allemaal nog.'

Alphons had al snel een, wat hij noemt, 'behoorlijke verzameling' prentbriefkaarten van de Schoorlse dorpen. 'Behoorlijk' is waarschijnlijk wat te bescheiden uitgedrukt, want toen hij de boekjes met ansichten zag van een uitgever in Zaltbommel, kwam hij op een idee. 'Mijn vader trouwde de dochter van de smid in Schoorl, waar hij werkte. Zij begonnen toen zelf een smederij aan de Heereweg in Schoorl, schuin tegenover wat toen De Roode Leeuw was. Zoals toen gebruikelijk verkochten ze daar ook potten en pannen. Daar kwamen in de loop van de tijd steeds meer spullen bij. Ik dacht: m'n moeder heeft een winkel, als ik zelf boekjes met ansichten van Schoorl laat drukken, kunnen we die daar verkopen. Dat werd, in 1969, 'Oude ansichten van Schoorl'. Het werd ook de start van uitgeverij Pirola.'

Passie

Het succes van het boekje smaakte naar meer. Alphons begon zowaar over de grenzen van zijn geliefde Schoorl te kijken: naar Bergen bijvoorbeeld. 'Ik ruilde wel vaker met een verzamelaar daar, Piet Mooij. Ik mocht zijn materiaal gebruiken voor een vergelijkbaar boekje over Bergen.' De uitgeverij Pirola was geboren en zou uitgroeien tot wellicht de bekendste uitgever van historische boeken over noordelijk Noord-Holland. Je zou makkelijk kunnen concluderen dat Alphons' fascinatie voor de Schoorlse historie vooral werd aangewakkerd door dat eerste boekje. Ten onrechte, zoals zijn website oudschoorl.nl laat zien. De passie voor het vastleggen van het dagelijks leven zat bij hem ingebakken. Twee jaar eerder, in zijn studententijd, filmde hij al een jaar lang met dubbel 8 rolletjes overal in Schoorl. Hij bezocht de scholen, winkels, was bij grote branden, filmde hoe de dorpelingen de belangrijke feestdagen vierden. Het leverde vele uren materiaal op, waarvan nu in zes delen drie uur op zijn website is terug te zien.

Alphons schoot de film weliswaar in zijn studententijd, maar het was pure liefhebberij, met zijn studie had het niks te maken. 'Zoals je mag verwachten was ik liefst geschiedenis gaan studeren, maar daarvoor moest je latijn hebben. Ik was niet best in talen. Het is toen economie geworden.' Het waren de nevenactiviteiten die zijn toekomst zouden bepalen. 'We organiseerden zomerkampen voor kinderen die niet op vakantie konden. Al snel wilden de kinderen meedoen die ook met hun familie op vakantie gingen. Drie weken lang zomerkampen, telkens met honderd kinderen tegelijk. Dat werd mijn vooropleiding voor het onderwijs!' Na het afronden van zijn studie belandde Alphons voor de klas. Vijftientig jaar zou hij lesgeven aan de bovenbouw op een middelbare school in Enkhuizen, totdat het écht niet meer te combineren was met de uitgeverij. 'Overdag voor de klas, 's avonds, soms zelfs de hele nacht, en in de weekeinden Pirola. En dan was ik in de begintijd dus ook nog actief in de politiek. Als je jong bent lukt dat, maar op een gegeven moment houdt het op.'

Verhalen

De liefde voor de historie van zijn omgeving raakte al die jaren nooit op de achtergrond. Mede doordat steeds meer mensen bij Pirola aanklopten. Het leerde hem dat héél veel mensen een boeiend levensverhaal te vertellen hebben. 'De ene keer zat ik met de abt, dan met een rabbi, of met iemand die z'n hele leven zwemonderwijs gaf. Of ik kwam aan de Eeuwigeleaan, waar iemand z'n hele leven dagboeken had bijgehouden en een boek wilde samenstellen. Ik heb er zoveel leuke contacten aan overgehouden.' Zelf zou hij zich altijd blijven richten op de Schoorlse dorpen. 'Ik ben gek op West-Friesland, prachtige dorpen zijn het. Maar ik ga niet achter die geschiedenis aan, dat blijft voor mij beperkt tot Schoorl.' Wie een tijdje met Alphons praat over dat lint van

Aagtdorp tot Camperduin, beseft al snel dat hij inmiddels over zo'n beetje elke vierkante meter verhalen kan vertellen.

Die verhalen tekent Alphons Leijssen nu op voor zijn website. 'Fietsen is een grote hobby, de tuin ook, maar de computer trekt altijd. Dan wil ik weer naar boven om gevonden informatie op te tikken.' Het besef van ons aller sterfelijkheid moet bij die drang een rol spelen, erkent hij. 'Ik heb in veel besturen gezeten, vaak was ik de jongste. Dan zie ik nu een foto van zo'n bestuur, blijkt weer dat ik als laatste over ben.' Gevraagd naar het waarom van zijn website heeft hij dan ook slechts vijf woorden nodig. 'Ik wil mijn verhalen kwijt.' Met die verhalen geeft hij bovendien beteke-

nis aan de 25.000 afbeeldingen die zijn archief rijk is. 'Het is de kleine geschiedenis van ons allemaal, die niks voorstelt en onherroepelijk verdwijnt als wij die niet optekenen.' De verhalen en de plaatjes, ze horen bij elkaar. Die overtuiging moet Alphons altijd al hebben gehad. Hoe summier ook, de ansichten in zijn allereerste boekje voorzag hij al van meer informatie dan bij dit soort fotoboekjes gebruikelijk was. Nu belooft Alphons voor oudschoorl.nl verhalen van honderden pagina's, die ondersteund worden door de foto's van weleer.

Alphons is hofleverancier van de website oudschoorl en de daaraan gekoppelde facebook-pagina. Maar hij hoopt dat ook dorpsgenoten hun verhalen, foto's en films delen. Terug

daarom naar de homepage, waar hij opent met die woorden 'al vanaf mijn vroege jeugd...'. De laatste zin van die introductie luidt: 'Het zou fantastisch zijn als jullie ook materiaal, kennis en ideeën zouden willen inbrengen, waardoor we samen zoveel mogelijk van de historie van Schoorl kunnen bundelen.'

Peter Hovestad

Zie ook het Fotoalbum op de volgende pagina's

